

Golfkentän koronavinkit talouden kannalta

1. Linkkejä

- Suomen Yrittäjien koronainfo <https://www.yrittajat.fi/yrittajat/kaikki-koronasta-yrittajalle>
- ELYn ajankohtaista, tällä sivulla esim. tuet kootusti hyvin <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/etela-savo-korona-tietoa-yrityksille>
- Valtioneuvoston kanslian tiedotteet <https://vnk.fi/etusivu>
- EK:n koronainfo <https://ek.fi/ajankohtaista/uutiset/2020/03/20/ek-suosittelee-yrityksia-varautumaan-koronaviruksen-mahdolliseen-laajamittaiseen-leviamiseen/>
- Alueellinen yritysneuvonta <https://www.yrittajat.fi/yrittajat/kaikki-koronasta-yrittajalle/a/usein-kysytyt-kysymykset-ja-neuvonta/alueellinen-neuvonta-622050#>
- Team Finland -verkoston koonti <https://www.team-finland.fi/palvelut/valmistautuminen-koronaan/>
- THL:n tuoreimmat <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19>

2. Valtakunnalliset numerot

- Yritys-Suomi talousapu maksuvaikeuksissa olevalle yritykselle.
Puh. 29 502 4880 (pvm/mpm), avoinna arkisin 9-16
- Yritys-Suomi puhelinpalvelu auttaa erityisesti työnantajakysymyksissä. Lisäksi tietoa mm. yrittäjän sosiaaliturvasta, työnantajan velvoitteista.
Puh. 0295 020 500 (pvm/mpm), avoinna arkisin 8-16.15.
- Suomen Yrittäjät Ry maksuton puhelinpalvelu jäsenille. Tietoa verotukseen, yrittäjän sosiaaliturvaan ja työelämän juridiikkaan liittyen.
Puh. 09 229 222, avoinna arkisin 8-20.
- Suomen Mielenterveys ry, 24/7 kriisipuhelin puh. 09 2525 0111
Essoten kriisipuhelin (kun koet jotain järkyttävää) puh. 015 194 4691

3. Talous

3.1. Kassavirta & maksuvalmius

- Maksuaikajärjestelyt – käy läpi kaikki liiketoiminnan muut kulut
 - vuokra, energia, vakuutus...
 - neuvottele maksuaikaa, maksujen jakamista, mitä vain joustoa
- Voiko ennakotilauksia perua? Sopimusten sitovuus ks. Kauppakamarin uutinen <https://helsinki.chamber.fi/pitaako-suorituksia-palauttaa-ylivoimaisen-esteen-tilanteessa-case-korona/>
- Myy saatavat, tai vähintään tutki kannattaako
- Verottaja
 - Oma-aloitteisten verojen (mm. alv) ilmoituksille ei ole mahdollista myöntää lisääaikaa, mutta myöhästymismaksu voidaan jättää perimättä. Pyyntö myöhästymismaksun perimättä jättämisestä tulee jättää ilmoituksen eräpäivänä (kuukauden 12. päivä) tai välittömästi sen jälkeen Verohallinnon puhelinpalvelussa 029 497 008 tai OmaVerossa
 - päivittyvä ajankohtaislista <https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/uutishuone/korona/>
- Henkilöstökulujen keventäminen
 - TyEL kuluille max 3 kk ylimääräistä maksuaikaa helmi-toukokuussa maksettaville palkoille; lykkäämistä haetaan omasta eläkeyhtiöstä, koroton
 - Voiko mahdollisten vuokratyöntekijöiden määrää vähentää?

- Voiko henkilökunnan kanssa sopia ylityövapaiden tai lomien pitämisestä? (Lomailmoituksen voi antaa vain vuosiloma-aikana ja 2 vko ilmoitusajalla)
- Palkkojen alentaminen neuvotellen henkilöstön kanssa? Jos työnantaja haluaa alentaa työntekijän palkkaa, se edellyttää taloudellista tai tuotannollista irtisanomisperustetta.
- Myös lomautukset kannattaa ottaa keinovalikoimaan ks. kohta 5
- Pankit
 - käytännössä kaikki vähintään neuvottelevat lyhennysvapaista lainoihin
 - uusia lainoja käyttöpääomatarpeessa
- Finnvera luvannut joustoja
 - mikäli oma rahoittaja ei kykene auttamaan heti, kannattaa olla yhteydessä Finnveraan; on valmiudessa reagoida, jos rahoitusmarkkina ei muutoin toimi
 - omiin lainoihin 6kk lyhennysvapaata, ja jos taannut pankkilainan, myöntää lyhennysvapaata
 - <https://www.finnvera.fi/kasvu/ajankohtaista-yrityksille/ajankohtaista-yrityksille>
- jos tilanne menee oikein pahaksi, niin kannattaa muistaa myös yrityssaneeraus
 - ay, ky ja oy
 - Yritys-Suomen Talousapu - puhelinpalvelussa maksutta alustava arvio yritystoiminnan kannattavuudesta ja mietitään tarvittaessa vaihtoehtoja velkajärjestelylle
 - Jos Talousapu-palvelu arvioi, että yritystoimintaa koskevat velkajärjestelyn ehdot täyttyvät, varaa aika talous- ja velkaneuvontaan
 - https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/talous_ja_velkaneuvonta/velkajarjestely/yrityksienvelkajarjestely.html
- asioita jouduttaa kaikissa rahoitukseen liittyvissä asioissa, kun käsillä on tuorein tilinpäätös ja muutamalta kuukaudelta väliajot

3.2. Tukimahdollisuuksia

- Kaikissa tapauksissa oma koronalinja varmistaa ns. yrityksen tukikelpoisuuden eli kannattavuus kunnossa, vasta sen jälkeen ohjaus ulkopuoliselle talkookonsultille
- Business Finland: liiketoiminnan kehitysrahoitus häiriötilanteissa 30 + 150 M€
 - liikevaihto max 300 M€, työllistää 6 hlöä tai enemmän
 - OPO plussalla, ei maksuhäiriöitä
 - esiselvitys max 10 000, kehittämisraha max 100 000, 80% HUOM molempia ei voi hakea yhtä aikaa; jos valmis suunnitelma, kannattaa hakea suoraan kehittämisrahaa
 - pk- ja midcap-yrityksille, mm. matkailu, matkailun oheispalvelut, luovat ja esittävät alat sekä kaikki toimialat, joiden alihankintaketjujen toimivuuteen koronavirustilanne on vaikuttanut; myös kotimaan markkinoilla toimiville
 - hakemuksessa kannattaa muistaa, että tämä ei ole käyttöpääomarahoitusta vaan pitää olla kunnan kehittämissuunnitelma, miten koronasta selvitään eli uusia palveluita ja uusia toimintatapoja – ei niinkään investointeihin, niihin vastaa paremmin ELY
 - hakemusten tekemiseen löytyy malli ja reilusti konsulttiapua (ELY-keskusten Kehpa-konsultit)
 - Business Finland on luvannut kehityshankkeissa etumaksuja ja kevennettyä raportointia ja hankalana aikana enemmän energiaa kehittämiseen, jos asiakkaat ei kaipaa palveluita
 - <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/hairiotilannerahoitus/>
- ELY
 - Yhtiömuodosta riippumaton, max 5 hlöä työllistäville
 - hakemuksia sisään alkaen ti 31.3.
 - <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/poikkeusrahoitus>
- Finnvera
 - omiin lainoihin 6kk lyhennysvapaata; jos taannut pankkilainan, myöntää lyhennysvapaata
 - käyttöpääomallainan takaus

- alle 3 v. toimineille max 80 000 alkutakauksella
- yli 3 v. toimineille max 150 000 pk-takauksella
- <https://www.finnvera.fi/kasvu/ajankohtaista-yrityksille/ajankohtaista-yrityksille>

4. Työnantajarooli

- Paltan sivuilla hyvä, päivitettävä kokonaisuus <https://www.palta.fi/palta/ohjeet-tyonantajille-koronavirustilanteissa/>
- EK:n sivuilla paljon hyviä Q & A työnantajanäkökulmasta <https://ek.fi/ajankohtaista/uutiset/2020/03/13/kymmenen-kysymysta-koronasta-ja-tyoehdoista/>
- Vastauksia selkeästi myös golftoimintaan soveltuvana <https://www.yrittajat.fi/yrittajat/kaikki-koronasta-yrittajalle>
- Työntekijällä ei ole yleistä oikeutta jäädä pois töistä tartuntariskiä vedoten

4.1 Matkustaminen

- Kaikkea matkustamista tulee välttää
- Jos on jäänyt itse järjestämällään matkalla karanteeniin ulkomaille → palkaton, ellei hyödynnä lomaa tai muita vapaita
- Ulkomailta palaavat
 - 2 vko karanteenimaisiin olosuhteisiin → lähtökohtaisesti palkaton, ellei voi tehdä etätöitä tai käyttää lomaa tms. vapaita tai sovi muuta työnantajan kanssa
 - työhön paluun ajankohdasta ja 2 viikon poissaolosta sovittava yhdessä työnantajan kanssa

4.2 Karanteeni

- Karanteenimääräyksen voi antaa vain tartuntatautilääkäri (ei työterveys, ei terveyskeskus), mutta vapaaehtoiseen karanteeniin kannattaa aina tarvittaessa (vrt. kohta 4.1) kannustaa
- Mikäli työntekijällä on koronaviruksen oireita tai työntekijä on ollut kontaktissa virukseen sairastuneen kanssa → karanteeniin
 - työntekijä saa tartuntatautipäivärahaa <https://www.kela.fi/tyonantajat-tartuntatautipavaraha>
 - jos TES velvoittaa palkanmaksun, työnantaja saa palkan korvauksena Kelalta

4.3 Sairastaminen, muu poissaolo ja sopimuskumppanin kielto

- sairausajan palkka maksetaan normaalisti TESin mukaan tai min. 1 + 9 päivää
- suositetaan oimailmoitusmenettelyä eli lyhyistä poissaoloista ei tarvitsisi toimittaa todistusta
- viranomaisen sulkenut koulun ja jää kotiin lapsen kanssa/ muun lähiomaisen hoitamisen vuoksi
 - poissaololupa myönnettävä → palkaton (ellei sovita etätöistä), työntekijälle ei tukea Kelalta
 - alle 16-v lapsen huoltaja voi saada tartuntatautipäivärahaa, jos lapsi määrätty olemaan kotona ja huoltajan palkanmaksu keskeytyy sen vuoksi
- jos sopimuskumppani estää työntekijän pääsyn työpaikalle eikä ole tarjota muuta työtä → palkanmaksuvelvollisuus 14 vrk (voisi soveltua esim. jos kenttä suljetaan ja ulkoinen ravintoloitsija)

4.4 Lomautus

- Otettava käyttöön, mikäli ei ole tarjota muuta työtä
- Työttömyysturvan vastuupäivät poistetaan, tuen piiriin heti
- Lomautusilmoitusaika 5 vrk (tullut voimaan 1.4.2020). Lomautustilanteessa ilmoitusaika ja YT-neuvotteluiden kesto aika lasketaan 5 päivään sekä määräaikaisten työntekijöiden lomautusmahdollisuus (tällä hetkellä vain, jos määräaika on vakituisen sijaisena ja vakituisen voisi lomauttaa)

- Lomautus mahdollinen myös osa-aikaisesti
- Kun yli 20 työntekijää (yhteistoimintalain piirissä), YT-ilmoitus kannattaa tehdä mahdollisimman pian, kun tuotannollinen ja taloudellinen peruste irtisanoa työsuhde on syntynyt
 - Yhdessä sopien neuvotteluaikaa voidaan myös lyhentää
 - Henkilöstölle on oltava neuvotteluesitys, josta asia lähtee liikkeelle.
 - Mieti aina sitä, onko henkilöstölle parempi, että kriisin jälkeen on työpaikka olemassa vai se, että ei ole (yritys konkurssissa)? Työttömyyskassat ovat juuri tällaisia tilanteita varten!
 - Sopeuttamistoimenpiteet on helppo perua, jos tilanne helpottuu; lomautuksen peruminen 7 vrk ilmoitusaika
- Muista: työntekijöiden kanssa yhdessä sopien voi toimia miten vain!
 - aloitus nopeammin
 - vuorotellen lomautus
 - osa-aikatyö
 - palkanalennus
- TE-palveluiden video lomautuksesta <https://youtu.be/M-u4haUndrE>
- https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/henkiloston_kehittaminen/lomauttaminen/index.html